

Drum către Europa

Instituția Prefectului Județului Iași

Iași, str. Anastasie Panu nr. 60, parter, cam. 4-5

Tel. 0232 235400/129/345/126

Fax: 0232 211312

www.prefecturaiasi.ro

e-mail: dieriasi@yahoo.co.uk

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași

Centrul de Studii Europene

Iași, Aleea Veronica Micle nr. 1, cod 700505

Tel/fax: 0232 201318

www.cse.uaic.ro

e-mail: studeur@uaic.ro

25 aprilie 2005

PAS ISTORIC PE CALEA EXTINDERII UE

Uniunea Europeană reprezintă un proiect de succes. În jumătatea de secol de construcție europeană de până acum, statele membre au beneficiat de stabilitate, pace și prosperitate economică, principalele rezultate fiind creșterea nivelului de trai, crearea Pieței Unice și a Uniunii Economice și Monetare.

După cinci valuri de extindere, și anume:

- primul, în 1973 - prin admiterea Marii Britanii, Irlandei și Danemarcei,
- al doilea, în 1981 - odată cu primirea Greciei,
- al treilea, în 1986 – cu aderarea Spaniei și a Portugaliei,
- al patrulea, în 1995 - când au intrat în UE Austria, Finlanda și Suedia și
- al cincilea, în 2004 – când au intrat în UE Republica Cehă, Lituania, Letonia, Estonia, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Cipru și Malta,

următorul pas istoric pe calea extinderii UE va fi făcut pe 25 aprilie prin semnarea la Luxemburg a Tratatului de Aderare a României și a Bulgariei.

Material realizat de Instituția Prefectului Județului Iași, în colaborare cu Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” Iași - Centrul de Studii Europene

Surse:

www.infoeuropa.ro

www.euractiv.ro

www.mie.ro

monitorizare a ajutoarelor de stat.

- III. Adoptarea și respectarea planului revizuit de **restructurare privind industria siderurgică** (inclusiv Programul Național de Restructurare și Planurile de Afaceri Individuale), în conformitate cu cerințele stabilite în Protocolul 2 din Acordul European pentru sectorul siderurgic.
- IV. România va continua să aloce **Consiliului Concurenței** mijloace financiare adecvate și resurse umane calificate.

Semnarea Tratatului de Aderare reprezintă o recunoaștere a faptului că România a înregistrat progrese și că este pregătită să își respecte angajamentele care rămân până la 1 ianuarie 2007. Cu toate acestea, este important ca în cele 20 de luni rămase până la momentul aderării, România să-și îndeplinească angajamentele asumate, așa cum au fost ele stabilite în calendar. Uniunea Europeană a subliniat că orice deficiențe în ceea ce privește îndeplinirea de către România a angajamentelor sale, în special a condițiilor specifice prevăzute în “clauza de amânare”, pot sta la baza activării clauzei de salvagardare secundare, introduse la 5 ianuarie 2005.

CUPRINS:

- SCURTĂ INTRODUCERE
- CALENDARUL ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ
- SEMNIFICAȚIA TRATATULUI DE ADERARE
- CONȚINUTUL TRATATULUI DE ADERARE
- PARTICIPAREA LA SISTEMUL DECIZIONAL COMUNITAR ȘI CONTRIBUȚIILE FINANCIARE
- PAȘII URMĂTORI ÎN PROCESUL DE ADERARE

CALENDARUL ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

1993

- ◇ **1 Februarie:** România semnează Acordul European. Acordul European instituie o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, în vederea realizării unei zone de liber schimb;
- ◇ **Mai:** intrarea în vigoare a Acordului Interimar (debutul aplicării prevederilor comerciale a Acordului European);

1995

- ◇ **1 Februarie:** intrarea în vigoare a Acordului European;
- ◇ **Iunie:** depunerea cererii de aderare la Uniunea Europeană;

1997

- ◇ **Iulie:** Comisia Europeană adoptă Agenda 2000, “Pentru o Europă mai puternică și mai largă”, document strategic al UE care include opinia asupra cererii de aderare a României la Uniunea Europeană;

1998

- ◇ **Martie:** Uniunea Europeană lansează, în mod oficial, procesul de extindere;
- ◇ **Noiembrie:** Comisia Europeană publică primele Raporturi de Țară privind aderarea țărilor candidate (inclusiv a României);

1999

- ◇ **Iunie:** România adoptă primul Plan Național de Aderare la Uniunea Europeană;

efective a Parchetului Național Anticorupție (PNA) precum și prin realizarea, începând cu noiembrie 2005, a unui raport anual de activitate convingător al PNA în domeniul luptei împotriva corupției la nivel înalt;

- V. Realizarea unui **audit independent al rezultatelor și a impactului generat până acum de Strategia Națională Anticorupție;**
- VI. Asigurarea până în martie 2005 a unui cadru legal clar pentru îndeplinirea sarcinilor **jandarmeriei și a poliției** precum și a cooperării dintre acestea, inclusiv în ceea ce privește implementarea legislației; dezvoltarea și implementarea unui plan clar de recrutare de personal până la mijlocul anului 2005, pentru ambele instituții;
- VII. Dezvoltarea și implementarea unei **strategii coerente multianuale anti-criminalitate**, inclusiv acțiuni concrete pentru a reduce rolul României ca țară de origine, de tranzit și de destinație a victimelor traficului de persoane și pentru a întocmi anual, din martie 2005, statistici credibile privind controlul acestui fenomen.

B. Condiții privind Capitolul „Concurență”

- I. România va asigura, prin Consiliul Concurenței, un **control real al potențialelor ajutoare de stat**, inclusiv în ceea ce privește reeșalonarea obligațiilor din domeniul fiscal, social și energetic.
- II. România își va întări fără întârziere mecanismele de

PAȘII URMĂTORI ÎN PROCESUL ADERĂRII

- ⇒ 2005 - 2006, **ratificarea Tratatului** de către:
 - Parlamentul European;
 - Parlamentul României și Parlamentul Bulgariei;
 - Parlamentele statelor membre;
- ⇒ **continuarea reformelor și a aplicării acquis-ului comunitar, conform rezultatului negocierilor;**
- ⇒ **adoptarea măsurilor prevăzute în CLAUZA DE AMÂNARE:**

A. Condiții impuse la Capitolul „Justiție și Afaceri Interne”

- I. Implementarea fără alte întârzieri a **Planului de Acțiune Schengen**, amendat cu acquis-ul comunitar, cu respectarea termenelor limită;
- II. Asigurarea unui înalt nivel al controlului și a supravegherii la viitoarele granițe externe ale Uniunii Europene, accelerarea considerabilă a eforturilor de modernizare a echipamentului și a infrastructurii la granița verde, granița albastră și la punctele de trecere a frontierei; îmbunătățirea în continuare a capacității de analiză a riscului operațional;
- III. **Dezvoltarea și implementarea unui Plan de acțiune actualizat și integrat și a unei Strategii de reformă a Sistemului Judiciar;**
- IV. Accelerarea considerabilă a luptei împotriva corupției și în special a corupției la nivel înalt prin **asigurarea aplicării stricte a legislației anticorupție și a independenței**

- ◇ **Noiembrie:** Comisia Europeană publică cel de-al doilea Raport de Țară privind progresele României în procesul de aderare la Uniunea Europeană;
- ◇ **Decembrie:** la Helsinki, Consiliul European decide începerea negocierilor cu al doilea grup de șase țări candidate, printre care și România (primul grup de șase țări a fost acceptat la Consiliul European de la Luxemburg, 1997)

2000

- ◇ **Februarie:** în cadrul reuniunii Consiliului UE pentru Afaceri Generale, dedicată lansării Conferinței Interguvernamentale, are loc deschiderea oficială a negocierilor de aderare a României;
- ◇ **Martie:** România adoptă Strategia Economică pe Termen Mediu (SETM) și o prezintă în cadrul reuniunii Consiliului de Asocieră România - Uniunea Europeană;
- ◇ **În primul semestru al anului** (în timpul Președinției Portugheze a UE) se deschid spre negociere 5 capitole: Întreprinderi mici și mijlocii (Cap 16), Știință și cercetare (Cap 17), Educație și formare profesională (Cap 18), Relații externe (Cap 26) și Politica externă și de securitate comună (Cap 27), care sunt și închise provizoriu;
- ◇ **Mai:** Guvernul României adoptă Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană (actualizat), precum și Planul de Acțiune și Cadrul Macroeconomic, complementare SETM;
- ◇ **24 Octombrie:** în timpul Președinției Franceze a UE, au fost deschise 2 capitole de negociere - Statistica (Cap 12) și Cultura și audiovizual (Cap 20);
- ◇ **8 Noiembrie:** se publică al treilea Raport de Țară asupra

- progreselor înregistrate de România în pregătirea pentru aderare;
- ◇ **14 noiembrie:** se deschid încă 2 noi capitole de negociere: Telecomunicații și tehnologia informației (cap. 19) și Politica în domeniul concurenței (cap. 6). Până la sfârșitul anului este închis un singur capitol - Statistica;
 - ◇ **Decembrie:** Consiliul European de la Nisa adoptă poziția comună a Uniunii Europene privind reformele instituționale necesare extinderii. Consiliul evidențiază că, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Nisa și cu reforma instituțională aferentă, Uniunea Europeană va putea primi ca noi state membre acele țări candidate care vor fi pregătite la sfârșitul anului 2002;

2001

- ◇ **Ianuarie - Iunie:** în timpul Președinției suedeze a UE, sunt deschise spre negociere 5 noi capitole: Dreptul societăților comerciale (Cap 5); Pescuitul (Cap 8); Uniunea vamală (Cap 25); Libera circulație a capitalului (Cap 4) și Politica în domeniul transporturilor (Cap 25). Un singur capitol este închis pe durata acestei președinții: Pescuitul;
- ◇ **13 Noiembrie:** se publică al patrulea Raport de Țară;
- ◇ **Noiembrie:** Comisia prezintă o ediție revizuită a Parteneriatului pentru Aderare cu România;
- ◇ **14-15 decembrie:** Consiliul European de la Laeken nominalizează, pentru prima dată, țările candidate susceptibile să încheie negocierile de aderare până la sfârșitul anului 2002. Zece din cele 12 țări candidate aflate în proces de negociere sunt nominalizate, mai puțin România și Bulgaria;

asistența Facilității de Tranziție vor fi realizate prin implementarea de agenții în Bulgaria și România începând cu data aderării.

◇ De la data aderării, Bulgaria și România vor plăti următoarele sume, corespunzătoare cotei proprii de capital, definită de Statutul Băncii Europene de Investiții și de Constituție;

- Bulgaria: 14 800 000 Euro

- România: 42 300 000 Euro

Aceste contribuții vor fi plătite în opt tranșe egale la următoarele date: 31/05/2007, 31/05/2008, 31/05/2009, 30/11/2009, 31/05/2010, 30/11/2010, 31/05/2011 și 30/11/2011.

◇ Bulgaria și România vor contribui și la sumele care vor completa rezervele, constând în balanța dintre profit și pierderi, stabilită la sfârșitul lunii care precede aderarea, prin sume corespunzătoare următoarelor procente din rezerve și stocuri:

- Bulgaria: 0,181%

- România: 0,517%

Plățile prevăzute mai sus vor fi efectuate în cash (euro), cu excepția unei derogări acceptate în unanimitate de Board-ul Governorilor.

◇ Bulgaria și România vor plăti următoarele sume către Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel:

- Bulgaria: 11,95 milioane Euro

- România: 29,88 milioane Euro

Aceste sume vor fi plătite în patru tranșe, astfel:

2009: 15%

2010: 20%

2011: 30%

2012: 35%.

◇ Licitațiile, implementarea contractării și plățile pentru asistența de aderare a programelor Phare și Phare CBC și pentru

◇ **Iunie - Decembrie:** în timpul Președinției Belgiene a UE - sunt deschise alte trei capitole : Cap 10 - Impozitare, Cap 13 - Politici sociale și de ocupare a forței de muncă și Cap 23 - Protecția consumatorilor și a sănătății. Două capitole sunt închise: Cap 5 - Dreptul societăților comerciale și Cap 23 - Protecția consumatorilor și a sănătății;

◇ **Decembrie:** numărul capitolelor de negociere închise de către România ajunge la 9;

2002

◇ **Ianuarie - Mai:** în timpul Președinției Spaniole a UE, sunt deschise 9 capitole: Cap 1 - Libera circulație a mărfurilor, Cap 2 - Libera circulație a persoanelor, Cap 11 - Uniunea Economică și Monetară, Cap 14 - Energie, Cap 21 - Politica regională și de coordonare a instrumentelor structurale, Cap 22 - Protecția mediului, Cap 24 - Justiție și afaceri interne, Cap 28 - Control financiar și Cap 30 - Instituții. Trei capitole sunt închise: Cap 13 - Politica socială și de ocupare a forței de muncă, Cap 11 - Uniunea Economică și Monetară și Cap 30 - Instituții;

◇ **9 Octombrie:** Comisia Europeană publică al cincilea Raport de Țară;

◇ **13 Noiembrie:** Comisia adoptă câte o "Foaie de parcurs" pentru România și Bulgaria;

◇ **20 Noiembrie:** Parlamentul European ia în considerare data de 1 ianuarie 2007 ca dată țintă pentru aderarea României la Uniunea Europeană;

◇ **12 - 13 Decembrie:** Consiliul European de la Copenhaga decide asupra aderării a 10 noi state membre și adoptă foile de parcurs

pentru România și Bulgaria;

- ◇ **Iunie - Decembrie:** în timpul Președinției Daneze a UE, sunt deschise ultimele 4 capitole de negociere: Cap 15 - Politica industrială, Cap 7 - Agricultură, Cap 3 - Libera circulație a serviciilor și Cap 29 - Prevederi financiar-bugetare; sunt închise 4 capitole: Cap 15 - Politica industrială, Cap 19 - Telecomunicații și tehnologia informației, Cap 20 - Cultură și audiovizual și Cap 25 - Uniunea vamală;

2003

- ◇ **26 martie:** Comisia Europeană prezintă ediția revizuită a Parteneriatului de Aderare cu România;
- ◇ **Ianuarie - Mai:** în timpul Președinției Elene a UE, sunt închise trei capitole: Cap 1 - Libera circulație a mărfurilor, Cap 4 - Libera circulație a capitalurilor și Cap 10 - Impozitarea;
- ◇ **5 Noiembrie:** este dat publicității Raportul de Țară privind progresele României în procesul de aderare;
- ◇ **Iunie - Decembrie:** în timpul Președinției Italiene a UE, sunt închise încă trei capitole: Cap 2 - Libera circulație a persoanelor, Cap 9 - Politica în domeniul transporturilor și Cap 28 - Control financiar;
- ◇ **Decembrie:** din cele 30 de capitole, 22 sunt închise provizoriu.

2004

- ◇ **Ianuarie - Iunie:** în timpul Președinției Irlandeze a UE, se deschid alte trei capitole de negociere; se închid: Cap 7 - Agricultură, Cap 14 - Energie și Cap 29 - Prevederi financiare și bugetare.
- ◇ **30 Iunie:** la finalul Președinției Irlandeze a UE, 25 din 30 de

state membre de la data aderării;

- Anexa III–V - adaptări și condiții suplimentare ale actelor adoptate de instituțiile europene;
- Anexa VI–VII - măsuri tranzitorii;
- Anexa VIII - Dezvoltarea rurală;
- Anexa IX - Angajamente speciale asumate și cerințe acceptate de România la încheierea negocierilor de aderare din data de 14 decembrie 2004.

Pachetul de documente este completat de **Actul Final, declarații și schimbul de scrisori** între cele două noi țări membre și Uniunea Europeană.

PARTICIPAREA LA SISTEMUL DECIZIONAL COMUNITAR ȘI CONTRIBUȚIILE FINANCIARE

- ◇ Tratatul de aderare stabilește numărul de europarlamentari la 35 pentru România și 18 pentru Bulgaria. Aceștia vor avea mandat în perioada dintre aderare și 2009, anul începerii unui nou mandat al Parlamentului European;
- ◇ Înainte de 31 decembrie 2007, Bulgaria și România vor trebui să facă alegeri pentru Parlamentul European, prin vot universal direct;
- ◇ Până la data organizării alegerilor pentru Parlamentul European în cele două țări, de la data aderării, românii și bulgarii vor fi reprezentați în PE de 35 de parlamentari din parlamentul național, desemnați în conformitate cu procedurile fiecărui stat;

CONȚINUTUL TRATATULUI DE ADERARE

- ⇒ **Tratatul** propriu-zis, între statele membre ale Uniunii Europene și Bulgaria și România.
- ⇒ **Protocolul** în privința condițiilor și aranjamentelor pentru admiterea Republicii Bulgaria și României în Uniunea Europeană.
- **Principii** - definiții și prevederi privind caracterul obligatoriu pentru România și Bulgaria al tratatelor fundamentale și al actelor adoptate de instituțiile comunitare și de Banca Centrală Europeană anterior aderării acestora la UE;
 - **Ajustări constituționale** - participarea României și Bulgariei la instituțiile Uniunii Europene;
 - **Prevederi permanente** - obligația adoptării reglementărilor emise de instituțiile Uniunii Europene în diferite domenii, precum și referirea la mecanismul și condițiile în care se va realiza această adaptare;
 - **Prevederi temporare** - măsurile tranzitorii, prevederile instituționale și prevederile financiare, precum și clauzele de salvagardare;
 - **Prevederi legate de implementarea protocolului.**
- ⇒ **Anexele**
- Anexa I - Lista convențiilor și a protoalelor la care Bulgaria și România devin părți la data aderării;
 - Anexa II - Lista dispozițiilor acquis-ului Schengen, care urmează să fie obligatorii și aplicabile pe teritoriul noilor

capitole de negociere au fost închise.

- ◇ **17 Decembrie:** la Consiliul European de la Bruxelles, România a primit confirmarea politică a încheierii negocierilor de aderare la Uniunea Europeană. României i se recomandă să continue reformele și să implementeze angajamentele referitoare la acquis-ul comunitar, în special în domeniile: Justiție și afaceri interne, Concurență și Mediu. Uniunea Europeană va continua monitorizarea pregătirilor de aderare și consideră că România va fi capabilă să-și asume obligațiile de membru de la 1 ianuarie 2007.

De asemenea, Consiliul European recomandă semnarea Tratatului de aderare comun pentru România și Bulgaria în aprilie 2005, după primirea avizului Parlamentului European, și aderarea efectivă la 1 ianuarie 2007.

2005

- ◇ **5 Ianuarie:** introducerea clauzei adiționale de salvagardare pentru România și Bulgaria (clauza de amânare);
- ◇ **Februarie:** finalizarea textului Tratatului de Aderare;
- ◇ **22 Februarie:** Comisia Europeană face public avizul său favorabil asupra aderării la Uniunea Europeană a Bulgariei și României;
- ◇ **3 Aprilie:** Comisia pentru politica externă a Parlamentului European a votat în favoarea aderării României și Bulgariei la Uniunea Europeană;
- ◇ **13 Aprilie:** Parlamentul European a dat unda verde (avizul conform) aderării României și Bulgariei la Uniunea Europeană. Cu 497 voturi pentru, 93 împotriva și 71 de abțineri, rezoluția

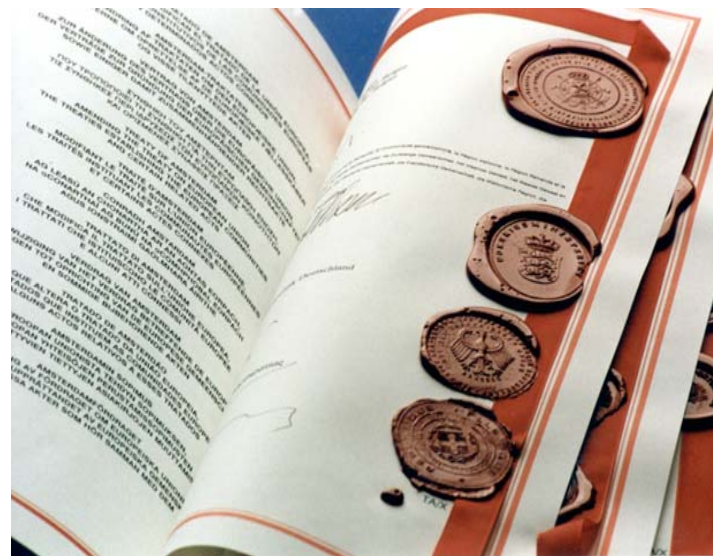
referitoare la aderarea României la Uniunea Europeană în 2007 a fost adoptată. În ceea ce privește aderarea Bulgariei au fost 522 voturi pentru, 70 împotriva și 69 abțineri.

- ◇ **20 Aprilie:** statele membre aprobă în COREPER proiectul Deciziei Consiliului UE privind Tratatul de aderare a României și Bulgariei;
- ◇ **25 Aprilie:** aprobarea de către Consiliul UE a textului Tratatului de aderare, urmată de semnarea acestuia.

SEMNIFICAȚIA TRATATULUI DE ADERARE

„Tratatul de aderare reprezintă actul care consfințește sub aspect juridic aderarea României la Uniunea Europeană. Este un Tratat comun pentru valul format din România și Bulgaria. România a lucrat la Tratat din mai 2004, având colaborarea experților din UE și a celor din structurile instituționale românești implicate. Intrarea în vigoare a Tratatului va fi la 1 ianuarie 2007, când se va produce aderarea efectivă.”

Ene Dinga,
Ministrul Integrării Europene

Textul tratatului este publicat pe site-ul Ministerului Integrării Europene (www.mie.ro)